

Брюксел, 15 септември 2025 г.
(OR. en)

12811/25

Междуинституционални
досиета:
2025/0172 (COD)
2025/0176 (COD)
2025/0177 (COD)

SIMPL 101
ANTICI 112
INDEF 92
MAP 59
CSC 447
ENV 835
COMPET 868
ENT 161
MI 649
CHIMIE 78
CODEC 1258

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 29 август 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2025) 3800 final

Относно: ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА
относно прилагането на рамката за финансиране за устойчиво
развитие и на Директивата относно дължимата грижа на дружествата
във връзка с устойчивостта, по отношение на сектора на отбраната

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2025) 3800 final.

Приложение: C(2025) 3800 final

Брюксел, 28.8.2025 г.
C(2025) 3800 final

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

**относно прилагането на рамката за финансиране за устойчиво развитие и на
Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта,
по отношение на сектора на отбраната**

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

относно прилагането на рамката за финансиране за устойчиво развитие и на Директивата относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта, по отношение на сектора на отбраната

Съдържание

1	Въведение	2
2	Инвестирането в отбранителната промишленост — принос към устойчивостта и сигурността на ЕС	3
2.1	Отбранителната промишленост допринася за по-широките цели на ЕС и ООН	3
2.2	Отбранителната промишленост в контекста на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие и ДДГДУ	5
3	Намаляване на риска при взаимодействие с отбранителната промишленост.....	6
3.1	Международни договори и законодателство на ЕС, които уреждат използването и износа	6
3.1.1	Трансфери на военни технологии и оборудване извън ЕС (износ).....	6
3.1.2	Трансфери на военни технологии и оборудване вътре в ЕС.....	8
3.1.3	Трансфер на изделия с двойна употреба извън ЕС	9
3.2	Намаляване на риска в различни законодателни досиета във връзка с рамката за финансиране за устойчиво развитие и ДДГДУ	9
3.2.1	РОИФУР.....	9
3.2.2	Таксономия на ЕС	12
3.2.3	ДПФИ II	13
3.2.4	ДДГДУ	14
3.2.5	ДОПУ	15
3.2.6	РБ	16
4	Прагове на приходите.....	16
5	Оценка на приноса на сектора на отбраната за социалната устойчивост.....	17

1 Въведение

- (1) Настоящото известие на Комисията (наричано по-долу „известieto“) има за цел да предостави насоки относно приложимостта на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие по отношение на отбранителната промишленост.
- (2) Финансирането за устойчиво развитие се отнася до процеса на отчитане на екологичните, социалните и управленските (ЕСУ) съображения при вземането на инвестиционни решения във финансовия сектор, което улеснява по-доброто оценяване на рисковете във връзка с устойчивостта и увеличаването на инвестициите в устойчиви икономически дейности и проекти.
- (3) Известieto има за цел да помогне на пазарните оператори да гарантират спазването на изискванията на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие по отношение на отбранителната промишленост. Неговата цел е да се спомогне за предотвратяване на всяка неоправдана дискриминация в сектора при вземането на инвестиционни решения и да се гарантира по-добро разбиране и признаване на потенциала на сектора да допринесе за социалната устойчивост в съответствие с целите на Стратегията за европейската отбранителна промишленост¹ и Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.².
- (4) В известieto се пояснява, че рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие е съвместима с инвестициите в сектора на отбраната и че оповестяването на информация във връзка с устойчивостта се прилага хоризонтално във всички отрасли. Комисията припомня, че рамката не поставя ограничения върху финансирането на който и да е сектор, включително сектора на отбраната, и насърчава инвестициите в сектора на отбраната, като тези в който и да е друг сектор, да бъдат оценявани за всеки отделен случай.
- (5) Известieto е предназначено за всички инвеститори и оператори, посочени в рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие, както и за публичните органи и организации. Известieto ще бъде от особено значение за:
 - участниците на финансовите пазари;
 - доставчиците на ЕСУ рейтинги, което означава юридическо лице, което издава ЕСУ рейтинги или оценки на професионална основа³;
 - доставчиците на ЕСУ етикети (екомаркировки, национални етикети и др.);
 - фондовите борси/доставчиците на индекси, доставчиците на бенчмаркове, доставчиците на данни/сертифициращите органи, и др.
- (6) Известieto обхваща текстовете, съставляващи рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие, и по-специално:

¹ [Стратегия за европейската отбранителна промишленост](#)

² [JOIN \(2025\) 120 final](#)

³ COM(2023) 314 final — 2023/0177(COD).

- Регламент (ЕС) 2019/2088 относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (РОИФУР)⁴;
- Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и Делегирана директива (ЕС) 2017/593 за допълване на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (ДПФИ II)⁵;
- Регламент (ЕС) 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 („таксономията на ЕС“)⁶;
- Директива (ЕС) 2022/2464 за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (ДОПУ)⁷;
- Регламент (ЕС) № 2016/1011 относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (РБ)⁸;
- Директива (ЕС) 2024/1760/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и Регламент (ЕС) 2023/2859 (ДДГДУ)⁹.

2 Инвестирането в отбранителната промишленост — принос към устойчивостта и сигурността на ЕС

2.1 Отбранителната промишленост допринася за по-широките цели на ЕС и ООН

- (7) По отношение на устойчивостта целите на политиката на Европейския съюз и на Организацията на обединените нации (ООН) са тясно съгласувани. Целите на ООН за устойчиво развитие¹⁰ са пряко посочени като цел на Европейския закон за климата¹¹ — правната основа на Европейския зелен пакт. Европейският закон за климата кодифицира целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и в съображение 4 от него се посочва, че „[о]пределянето на дългосрочна цел ще има решаващ принос за икономическите и обществените промени, висококачествената заетост, устойчивия растеж и постигането на целите на ООН за устойчиво развитие“.

⁴ OB L 317, 9.12.2019 г., стр. 1—16; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>

⁵ OB L 173, 12.6.2014 г., стр. 349—496; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>

⁶ OB L 198, 22.6.2020 г., стр. 13—43; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

⁷ OB L 322, 16.12.2022 г., стр. 15—80; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

⁸ OB L 171, 29.6.2016 г., стр. 1—65; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1011>

⁹ OB L, 2024/1760, 5.7.2024 г.; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

¹⁰ [17-те ЦЕЛИ | Устойчиво развитие](#)

¹¹ Регламент (ЕС) 2021/1119, [OB L 243, 9.7.2021 г., стр. 1—17](#)

- (8) В текстовете на ООН също така се признава, че свободата, просперитетът и правосъдието са невъзможни без сигурност или под военна окупация от чуждестранен агресор. В член 3 от Всеобщата декларация за правата на човека¹² се посочва, че „[в]секи има право на живот, свобода и лична сигурност“, а в член 28, че „[в]секи човек има право на социален и международен ред, при който правата и свободите, провъзгласени в тази декларация, могат да бъдат напълно осъществени“. В член 51 от Устава на ООН се утвърждава правото на (колективна) самоотбрана: „Никоя разпоредба на настоящия Устав не накърнява неотменимото право на индивидуална или колективна самоотбрана в случай на въоръжено нападение срещу член на Организацията, докато Съветът за сигурност вземе необходимите мерки за поддържането на международния мир и сигурност“¹³.
- (9) Необоснованата и непровокирана агресивна война на Русия срещу Украйна ясно показва, че за да защити тези универсални права в Съюза и извън него, Съюзът трябва да укрепи и доразвие капацитета си за отбрана. Извършените от няколко разузнавателни служби на ЕС оценки на заплахите сочат, че капацитетът на Русия за производство на военно оборудване се е увеличил драстично и през следващите три до пет години тя ще разполага с военните способности да постави на изпитание единството на западните държави и ефективността на член 5 от Северноатлантическия договор.
- (10) Това налага възприемането на нагласа за отбранителна готовност и незабавното активизиране на усилията за възстановяване на отбранителната готовност и възпиране до 2030 г. В този контекст отбранителната готовност следва да се разбира като способността на държавите членки да предвиждат кризи, свързани с отбраната, да ги предотвратяват и да реагират на тях. От решаващо значение за постигането на тази готовност е повишаването на капацитета и готовността на отбранителната промишленост, тъй като тази промишленост на свой ред гарантира, че въоръжените сили на държавите членки разполагат с необходимото оборудване за защита на гражданите на ЕС. Поради това наличието на конкурентоспособна и устойчива отбранителна промишленост на Съюза е изключително важно за опазването на мира и сигурността на Европа¹⁴. В това си качество тя допринася и за постигането на целите на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), която е залегнала в членове 42 и 46 от Договора за Европейския съюз. Поради това отбранителната промишленост е необходима за военно възпиране срещу потенциални агресори и за защита на гражданите на ЕС в сценария на най-крайната военна извънредна ситуация, а именно въоръженото нападение. Доколкото спомага за постигането на тази цел, отбранителната промишленост на ЕС има потенциала да допринесе за нашия общ мир и сигурност в съответствие с цел 16 за устойчиво развитие на ООН — „Мир, справедливост и силни институции“¹⁵.

¹² [Всеобща декларация за правата на човека](#)

¹³ Глава VII от Устава на Организацията на обединените нации — „Действия в случай на заплахи срещу мира, нарушения на мира и актове на агресия“.

¹⁴ [Стратегия за европейската отбранителна промишленост](#)

¹⁵ [17-те ЦЕЛИ | Устойчиво развитие](#)

2.2 Отбранителната промишленост в контекста на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие и ДДГДУ

- (11) Както се посочва в Европейския зелен пакт, „[п]реходът към неутралност по отношение на климата изисква промени в целия спектър на политиките и колективни усилия от всички сектори на икономиката и обществото“¹⁶. За тази цел рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие и ДДГДУ помагат на дружествата и инвеститорите да интегрират по-добре устойчивостта в своите решения, продукти, услуги или процеси.
- (12) В съответствие с тези колективни усилия, включващи всички сектори, Комисията припомня, че както всички други предприятия, дружествата, извършващи дейност в сектора на отбраната, са обект на общото очакване да станат по-устойчиви в екологичното, социалното и управленското измерение.
- (13) Комисията вече неколккратно е изяснявала връзката между социалната устойчивост и отбранителната промишленост. По-специално както в предложението за регламент за създаване на Акт в подкрепа на производството на боеприпаси¹⁷, така и в Стратегията за европейската отбранителна промишленост се припомня, че „[о]тбранителната промишленост на Съюза има решаващ принос за стабилността и сигурността на Съюза и следователно за мира и социалната устойчивост“¹⁸. Предвид нейния принос за стабилността, сигурността и мира, отбранителната промишленост повишава устойчивостта.
- (14) Комисията отбелязва, че рамката за финансиране за устойчиво развитие е напълно съвместима с усилията на ЕС за улесняване на достъпа на европейската отбранителна промишленост до достатъчно финансиране и инвестиции¹⁹. Тя не налага никакви ограничения върху финансирането на сектора на отбраната. Правилата на ЕС относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта и преференциите се прилагат хоризонтално за всички отрасли, без да се откроява конкретен сектор. В Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. също така се посочва, че „РОИФУР не възпрепятства финансирането на сектора на отбраната“²⁰. Отбранителната промишленост се третира като всеки друг сектор и само „противоречивите оръжия“ (вж. 3.2.1.2) се считат за предмет на допълнителни изисквания за оповестяване. Следователно изключването на самата отбранителна промишленост не би било в съответствие с приложимата правна рамка.
- (15) Що се отнася до ДДГДУ, тя обхваща сектора на отбраната като всички други сектори, освен изключването от задълженията за дължима грижа на дейностите на бизнес партньорите надолу по веригата, които са свързани с продукти, които подлежат на контрол на износа от страна на държава членка (което означава или

¹⁶ [ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1—17](#), съображение 25.

¹⁷ COM(2023) 237 final. Регламентът беше приет от Европейския парламент и Съвета като Регламент (ЕС) 2023/1525. ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7. Съзакондателите одобриха същия текст в съображение 35.

¹⁸ [Стратегия за европейската отбранителна промишленост](#), стр. 31.

¹⁹ Стратегия за европейската отбранителна промишленост, стр. 31, каре 5: „Отбранителна промишленост и рамка на ЕС за устойчиви финанси“.

²⁰ [JOIN \(2025\) 120 final](#), стр. 23.

контрол на износа съгласно Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба, или контрол на износа на оръжия, боеприпаси или военни материали под национален контрол на износа), след като износьт на продукта е разрешен.

3 Намаляване на риска при взаимодействие с отбранителната промишленост

3.1 Международни договори и законодателство на ЕС, които уреждат използването и износа

- (16) Отбранителната промишленост е силно регулирана и е предмет на законодателство относно производството, използването и трансфера на продукти и технологии, които разработва, включително оръжия, в ЕС и извън него. Тази регулаторна уредба спомага за смекчаване на потенциалното неблагоприятно въздействие, свързано с използването на продуктите, разработени от отбранителната промишленост, в съответствие с общите цели на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие и общата външна политика и политика на сигурност на ЕС.
- (17) В съответствие с правото на самоотбрана, признато в член 51 от Устава на ООН²¹ и припомнено в съображение 12 от преамбюла на Обща позиция 2008/944/ОВВПС на Съвета, определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (наричана по-долу „Общата позиция“)²², държавите членки имат право на трансфер и износ на средства за самоотбрана. Комисията насърчава операторите да следват логиката за всеки отделен случай, когато оценяват финансирането на дадено дружество или дейност от сектора на отбраната от гледна точка на устойчивостта. Решенията следва да се вземат въз основа на спазването на приложимите закони, договори и процеси за намаляване на риска, посочени в настоящия раздел.
- (18) Износьт и трансферът вътре в ЕС на военни изделия и изделия с двойна употреба подлежат на строг контрол, прилаган от държавите членки. Осигуряването от страна на държавите членки на спазването на законодателството на ЕС и международното законодателство зависи от предприемането на мерки за дължима грижа от страна на промишлеността. Например, като предварително условие за получаване на лицензи за износ, от дружествата в областта на отбраната се изисква да прилагат строги мерки за вътрешен контрол и съответствие, наложени от националните органи за контрол на износа. Строгийт надзор от страна на агенциите на държавите членки, които агенции прилагат механизма за контрол на износа, представлява важна част от справянето с потенциалните неблагоприятни въздействия на продуктите, разработени от отбранителната промишленост.

3.1.1 Трансфери на военни технологии и оборудване извън ЕС (износ)

- (19) Контролът на износа на пратки с оръжие, боеприпаси, компоненти за тях и военни технологии се регулира чрез ОВППС (правните актове се приемат въз основа на член 29 от Договора за Европейския съюз). Съгласно член 40 от Договора за

²¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008E0944

²² CL2008E0944EN0010010.0001_cp.1.1.europa.eu

Европейския съюз прилагането на общата външна политика и политика на сигурност не засяга разделението на правомощията между ЕС и държавите членки²³. Държавите членки, чрез своите национални системи, контролират износа на военни технологии и оборудване (включително оръжия), изброени в списъка на оръжията на Европейския съюз²⁴, в съответствие с Общата позиция. В Общата позиция са посочени критериите, които държавите членки трябва да вземат предвид, за да предоставят лиценз за износ. Тези условия включват, наред с другото, зачитането на правата на човека в държавата получател и опазването на регионалния мир и сигурност. Общата позиция е правно обвързваща за държавите членки.

- (20) В Общата позиция се припомнят задълженията по Договора за търговията с оръжие, по който всички държави — членки на ЕС, са страни и в който се предвижда, наред с другото, че държавите — страни по договора, не разрешават трансфер на конвенционални оръжия или на изделия, обхванати от договора, ако трансферът би нарушил задълженията им по мерките, приети от Съвета за сигурност на ООН, действащ съгласно глава VII от Устава на ООН, и по-специално оръжейното ембарго; съответните им международни задължения по международни споразумения, по които са страни, по-специално тези, които се отнасят до трансфера на конвенционални оръжия или незаконния трафик на такива оръжия; или ако към момента на разрешаването знаят, че оръжията или изделията ще бъдат използвани за извършване на геноцид, престъпления против човечеството, тежки нарушения на Женевските конвенции от 1949 г., нападения, насочени срещу цивилни обекти или граждански лица, защитени като такива, или други военни престъпления, както са определени в международни споразумения, по които са страна²⁵.
- (21) В Общата позиция също така се установяват задължения за отказ на трансфер, ако одобрението е несъвместимо с международните задължения и ангажименти на държавите членки, като Договора за неразпространение на ядреното оръжие (1968 г.), по който всички държави — членки на ЕС, са страни, в който се предвижда, че всяка държава — страна по договора, се задължава да не предава нито пряко, нито косвено ядрено оръжие или ядрени взривни съоръжения, и в който това задължение се изтъква като основа за отказ на съответните лицензи за износ²⁶, както и други договори. В Наръчника на потребителя към Общата позиция²⁷ се съдържа широкообхватен, но неизчерпателен списък на договорите, които трябва да бъдат взети предвид преди издаването на лиценз за износ²⁸.

²³ ОВ С 115, 9.5.2008 г., стр. 194.

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499

²⁵ https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253

²⁶ Член 2, параграф 1, буква б).

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/bg/pdf>

²⁸ Те включват договори и международни инструменти (режими), регулиращи използването и/или складирането и/или износа и трансфера на военно оборудване и технологии, като например (но не само): Австралийската група, Режим за контрол на ракетните технологии (МТРС), Комитета „Цангер“, Групата на ядрените доставчици, Васенаарската договореност, Хагския кодекс на поведение срещу разпространението на баллистични ракети (НСоС) (приложение III — към глава 2, раздел б).

- (22) Наръчникът за потребителя включва редица механизми, които държавите членки могат да въведат, за да отговорят на опасенията, свързани с реекспорта и крайните потребители, като например минималната информация, която трябва да се съдържа в сертификата за краен потребител. Те включват, наред с другото, „клауза за крайна употреба и/или неизвършване на реекспорт, където е приложимо“ и възможност за държавите членки да включат „клауза, забраняваща реекспорта на изделията, вписани в сертификата за краен потребител“. Методологията, включена в Наръчника на потребителя, както и международните споразумения, на които той се позовава²⁹, служат като стандарти, спрямо които органите на държавите членки оценяват поведението на дружествата в сектора.
- (23) Наръчникът на потребителя съдържа и незадължителни подпомагащи механизми за насърчаване на сближаването и улесняване на вземането на решения относно износа на съвместно финансирано и произведено военно оборудване или технологии. Общият ръководен принцип следва да бъде, че освен ако решат друго, държавите — членки на ЕС, които си сътрудничат за съвместно разработване на военно оборудване или технологии, ще улеснят, въз основа на оценки на риска в съответствие с критериите на Общата позиция и взаимното доверие, износа на това оборудване или технологии извън ЕС, при условие че износът не накърнява техните преки или национални интереси в областта на сигурността, както и техните международни задължения (по отношение на търговията с военно оборудване или технологии). За да се насърчи сближаването и да се улесни вземането на решения относно износа на съвместно финансирано и произведено военно оборудване или технологии, участващите държави членки се насърчават да се консултират помежду си относно своята оценка на риска от потенциални местоназначения за износ и крайни потребители, за да се гарантира успешното изпълнение на съвместния проект. Като се съгласяват с този общ принцип, те планират да създадат рамка за провеждане на консултации, ако е необходимо.
- (24) Работната подгрупа на Съвета на ЕС „Износ на конвенционални оръжия“ (COARM) допринася за изпълнението на Общата позиция на ЕС, наред с другото, като подпомага обмена на информация между държавите членки относно отказите и чувствителните местоназначения. ЕС помага за осигуряването на прозрачност относно износа на оръжие, като ежегодно обменя данни за износа на оръжие в база данни, управлявана от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД)³⁰.

3.1.2 Трансфери на военни технологии и оборудване вътре в ЕС

- (25) Трансферите вътре в ЕС се регулират и от Директива 2009/43/ЕО³¹ относно трансфера на продукти, свързани с отбраната, вътре в Съюза, в която се определят няколко критерия, които органите на държавите членки трябва да разгледат, преди да разрешат трансфера на отбранително оборудване или технологии. Те включват например процеси за избягване на евентуално отклоняване на продукти, свързани с отбраната. В нея също така се предвижда изискване органите на държавите

²⁹ Например предвидения във Васенаарската договореност контрол на крайния потребител/крайната употреба за износ.

³⁰ [База данни, управлявана от ЕСВД](#)

³¹ [CL2009L0043EN0020010.0001.3bi_cp 1.1.1](#), точка 7.1.

членки по износа да наблюдават спазването от страна на държавата получател на ограниченията за износ, определени в лиценза за трансфер, веднъж на всеки три години³².

3.1.3 Трансфер на изделия с двойна употреба извън ЕС

- (26) Комисията припомня, че контролът на износа на изделия с двойна употреба е предмет на законодателството на ЕС и се урежда по различен начин от износа на военни изделия. С Регламент (ЕС) 2021/821 беше установен режим на ЕС за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба³³.
- (27) През 2019 г. Комисията издаде препоръки³⁴ относно вътрешните програми за съответствие за контрол на търговията с изделия с двойна употреба съгласно Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за дружества, участващи в износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба³⁵. Дружествата, желаещи да получат определени лицензи, следва да разполагат с вътрешни механизми за съответствие, обхващащи следните аспекти, които биха могли да послужат и като образец за финансовите оператори, желаещи да оценят дължимата грижа на съответните дружества: ангажимент на висшето ръководство за постигане на съответствие; организационна структура, отговорности и ресурси; обучение и повишаване на осведомеността; процес и процедури за проверка на сделките; преглед на изпълнението, одити, докладване и коригиращи действия; водене на регистри и документация; физическа и информационна сигурност.

3.2 **Намаляване на риска в различни законодателни досиета във връзка с рамката за финансиране за устойчиво развитие и ДДГДУ**

3.2.1 РОИФУР

- (28) РОИФУР е рамка за прозрачност, в която се определя как участниците на финансовите пазари в ЕС трябва да оповестяват информация във връзка с устойчивостта³⁶. РОИФУР има за цел да позволи на инвеститорите да оценят правилно как рисковете във връзка с устойчивостта са интегрирани в процеса на вземане на инвестиционни решения³⁷ и да разберат по-добре възможното неблагоприятно въздействие на финансовите продукти върху устойчивостта. Делегиран регламент (ЕС) 2022/1288 на Комисията допълва РОИФУР с регулаторни технически стандарти. Например от финансовите посредници се изисква да обяснят как финансов продукт с цел във връзка с устойчивостта (т.е. оповестяване съгласно член 9 от РОИФУР) не нанася значителни вреди на

³² Глава III, член 9.

³³ [Служба за публикации \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj)

³⁴ Препоръка (ЕС) 2019/1318 на Комисията от 30 юли 2019 г. относно вътрешните програми за съответствие във връзка с контрола на търговията с изделия с двойна употреба съгласно Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета.

³⁵ [ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1—269](http://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/428/oj)

³⁶ В [Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.](#) от 19 март се посочва, че „[в] контекста на прегледа на РОИФУР Комисията ще предостави необходимото пояснение относно връзката на отбраната с инвестиционните цели на рамката за устойчивост“.

³⁷ [Оповестяване във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги — Европейска комисия](#)

някоя от целите за устойчиви инвестиции. В тези случаи участниците на финансовите пазари трябва да опишат как вземат предвид неблагоприятните въздействия в таблица 1 от приложение I и всички съответни показатели в таблици 2 и 3 от посоченото приложение.

- (29) За участниците на финансовите пазари, които инвестират в отбранителната промишленост, показатели за основни неблагоприятни въздействия (ОНВ) в таблица 1 от приложение I, които биха могли да изискват допълнително обяснение, биха били ОНВ 10 „Нарушения на принципите на Глобалния договор на ООН и на Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия“³⁸, ОНВ 11 „Липса на процедури и механизми за съответствие с цел да се наблюдава съответствието с принципите на Глобалния договор на ООН или с Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия“ и показател ОНВ 14 „Експозиция към противоречиви оръжия“.

3.2.1.1 Показатели за ОНВ 10 и 11 — оценка на потенциалните неблагоприятни въздействия от инвестициите в отбранителната промишленост

- (30) В Регламент (ЕС) 2022/1288 не се уточнява подробно как участниците на финансовите пазари могат да преценят дали дадена инвестиция в икономическа дейност, която допринася за постигането на екологична или социална цел, е в съответствие с ОНВ 10 и 11 в таблица 1 от приложение I.
- (31) Глобалният договор на ООН е доброволна рамка за съгласуване на корпоративните операции и стратегии с десет всеобщо приети принципа на корпоративна отговорност, включително принципите на правата на човека. Принцип 1 изисква предприятията да „подкрепят и зачитат защитата на международно провъзгласените права на човека“, а принцип 2 изисква предприятията да „гарантират, че не са съучастници в нарушения на правата на човека“. Ключов елемент от Глобалния договор е съобщението относно напредъка — ежегодно оповестяване, което участващите дружества трябва да представят. Това съобщение очертава усилията за прилагане на десетте принципа, като повишава прозрачността и отчетността сред заинтересованите страни.
- (32) В Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия глава IV е посветена на правата на човека, като се определят шест принципа. Третият принцип изисква от дружествата да „търсят начини за предотвратяване или смекчаване на неблагоприятните въздействия върху правата на човека, които са пряко свързани с техните стопански дейности, продукти или услуги чрез стопански отношения, дори ако те не допринасят за тези въздействия“. В петия принцип се изисква те „да полагат дължима грижа в областта на правата на човека в зависимост от своя размер, естеството и контекста на дейността и сериозността на рисковете от неблагоприятни въздействия върху правата на човека“³⁹.
- (33) Комисията насърчава операторите да вземат предвид изискванията и мерките за дължима грижа, въведени с цел спазване на законодателството в областта на контрола на износа, описано подробно в раздел 2.1, като допринасящи за

³⁸ [OJ L 196, 25.7.2022 г.](#), стр. 1—72, вж. стр. 43.

³⁹ Насоки на ОИСР за многонационалните предприятия относно отговорното професионално поведение.

изпълнението на целите на принципи 1 и 2 от Глобалния договор на ООН, принципи 3 и 6 от глава IV от Насоките на ОИСП за многонационалните предприятия, и съответно — ОНВ 10 и 11 съгласно Регламент (ЕС) 2022/1288.

3.2.1.2 ОНВ 14 — противоречиви оръжия

- (34) Показател за ОНВ 14⁴⁰ — „Дял на инвестициите в дружества, в които се инвестира, участващи в производството или продажбата на противоречиви оръжия“ — обхваща само оповестяването на експозиция към четири категории противоречиви оръжия: противопехотни мини, касетъчни боеприпаси, химическо оръжие и биологично оръжие. Това са оръжия, забранени от повечето държави членки или от международното право, което пряко обвързва ЕС, и за които се счита, че имат основно неблагоприятно въздействие.
- (35) Определението за противоречиви оръжия, изброени в РОИФУР, не обхваща ядрените оръжия. Досега само три държави членки — Австрия, Ирландия и Малта — са подписали Договора за забрана на ядрените оръжия. Този договор е отделен от Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) от 1968 г. Всички държави членки са страни по ДНЯО. В ДНЯО се предвижда, че всяка страна се задължава да не предава нито пряко, нито косвено на когото и да било ядрено оръжие или ядрени взривни съоръжения или да не приема нито пряко, нито косвено предаването от когото и да било на ядрено оръжие или ядрени взривни съоръжения. ДНЯО не засяга ядрените програми на тези държави, които притежават ядрени оръжия към момента на подписването им през 1968 г.
- (36) Това задължение за оповестяване се отнася до следните международни договорености:
- разработването и производството на биологични оръжия е забранено от Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване, приета в Лондон на 10 април 1972 г., която е подписана и ратифицирана от всички държави — членки на ЕС⁴¹;
 - разработването и производството на химическо оръжие е забранено от Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химическо оръжие и за неговото унищожаване, приета в Париж на 13 януари 1993 г.⁴², която е подписана и ратифицирана от всички държави — членки на ЕС;
 - производството на противопехотни мини е забранено от Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни

⁴⁰ Таблица 1 от приложение 1 към Делегиран регламент (ЕС) 2022/1288 на Комисията.

⁴¹ [Договори по МХП — Конвенция за забрана на биологичните оръжия, 1972 г.](#)

⁴² [Договори по МХП — Конвенция за забрана на химическото оръжие, 1993 г. \(icrc.org\)](#)

мини и за тяхното унищожаване, приета на 18 септември 1997 г., която е подписана и ратифицирана от голямо мнозинство от държавите членки⁴³;

- производството на касетъчни боеприпаси е забранено от Конвенцията по касетъчните боеприпаси от 30 май 2008 г.⁴⁴, която е подписана и ратифицирана от Австрия, Белгия, България, Чехия, Дания, Германия, Ирландия, Испания, Франция, Хърватия, Италия, Люксембург, Унгария, Малта, Нидерландия, Австрия, Португалия, Словения, Словакия и Швеция.

3.2.2 Таксономия на ЕС

- (37) Таксономията на ЕС е инструмент за прозрачност на частното финансиране, с който се създава класификация на екологично устойчивите дейности с цел насърчаване на екологично устойчивите инвестиции.
- (38) Съгласно член 3 от Регламента за таксономията на ЕС, за да се считат за „екологично устойчиви“, икономическите дейности трябва: да „допринасят съществено“ за постигането на една от шестте екологични цели, като същевременно „не нанасят значителни вреди“ във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели. Те трябва също така да се осъществяват в съответствие с минималните гаранции, установени в член 18 от Регламента за таксономията на ЕС; и да отговарят на техническите критерии за проверка.
- (39) Минималните гаранции, посочени в член 18 от Регламента за таксономията на ЕС, имат за цел да гарантират, че субектите, извършващи икономически дейности, считани за „съобразени с таксономията“, отговарят на определени минимални социални и управленски стандарти. Съгласно член 18, параграф 1 предприятията, чиито икономически дейности следва да се считат за съобразени с таксономията, трябва да са въвели процедури за дължима грижа и за корекция, за да се гарантира съобразяването със стандартите за отговорно професионално поведение, посочени в Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия и Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека.
- (40) Комисията насърчава операторите да вземат предвид изискванията и мерките за дължима грижа, въведени с цел спазване на националните законодателства в областта на контрола на износа, описани подробно в раздел 3.1, като допринасящи за изпълнението на Ръководен принцип 13 на ООН, принципи 3 и 6 от глава IV от Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия и съответно минималните гаранции съгласно член 18, параграф 1 от Регламента за таксономията на ЕС.
- (41) В член 18, параграф 2 от Регламента за таксономията на ЕС се прави пряко позоваване на показателите за основни неблагоприятни въздействия на РОИФУР, свързани с показателите за устойчивост⁴⁵. Поради това предприятията трябва да гарантират, че техните процедури за дължима грижа и за корекция позволяват

⁴³ [Договори по МХП — Конвенция за забрана на противопехотните мини, 1997 г. \(icrc.org\)](#) — Комисията отбелязва, че Финландия, Полша, Естония, Латвия и Литва наскоро обявиха планове си да се оттеглят от този договор.

⁴⁴ [Договори по МХП — Конвенция по касетъчните боеприпаси, 2008 г. \(icrc.org\)](#)

⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01))

установяването, предотвратяването, смекчаването или коригирането на всяка действителна или потенциална експозиция към производството или продажбата на противоречиви оръжия, както е определено в Делегиращия регламент за РОИФУР⁴⁶ (вж. 3.2.1.2).

3.2.2.1 Претендиране на съобразност с таксономията на ЕС в предприятията, свързани с отбраната

- (42) Комисията припомня, че предприятията, участващи в дейности, свързани с отбраната, могат, като всеки друг сектор, да претендират съобразност с таксономията за допустимите хоризонтални инвестиции, посочени в делегираните актове за таксономията. Това включва например инвестиции в екологизиране на техните сгради и инфраструктура, или инвестиции в чист транспорт под формата на капиталови разходи и/или оперативни разходи, посочени в раздел 1.1.2.2, буква в) и 1.1.3.2, буква в) от приложение I към Делегиращия акт относно оповестяването. Те могат също така да претендират съобразност с таксономията за всички други дейности, посочени в делегираните актове в областта на таксономията (т.е. дейности в областта на транспорта, решенията за данни, производството и т.н.).
- (43) По подобен начин фактът, че конкретни дейности на отбранителната промишленост досега не са били включени в таксономията на ЕС, не предопределя екологичните резултати на отбранителната промишленост⁴⁷.
- (44) Въпреки че в делегираните актове за таксономията на ЕС в областта на климата и околната среда се определят специфични технически критерии за проверка, които дружествата трябва да изпълняват, ако искат да оповестяват, че икономическите им дейности са съобразени с таксономията, други елементи от рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие предлагат различни начини за оценка на аспектите на устойчивостта на икономическите дейности и операторите.
- (45) Сборният пакет от мерки за опростяване, приет от Комисията през февруари 2025 г.⁴⁸, има за цел да намали значително административната тежест за дружествата, които докладват за съобразност с таксономията. Ще бъде извършено и цялостно преразглеждане на делегиращия акт за таксономията като част от ангажимента на Комисията за опростяване.

3.2.3 ДПФИ II

- (46) В изискванията съгласно ДПФИ II инвестиционните посредници да вземат предвид предпочитанията на клиентите във връзка с устойчивостта, както и предпочитанията във връзка с устойчивостта при определянето на целевите пазари, се прави пряко позоваване на РОИФУР и Регламента за таксономията на ЕС. В резултат на това крайните клиенти с предпочитания във връзка с устойчивостта съгласно ДПФИ II ще трябва да бъдат консултирани относно продукти, които са инвестирани (или предоставят експозиция), поне до известна степен, или в

⁴⁶ Известие на Комисията относно тълкуването и прилагането на някои правни разпоредби на Регламента за таксономията на ЕС и връзки към Регламента относно оповестяването на информация във връзка с финансирането за устойчиво развитие, [Служба за публикации \(europa.eu\)](#)

⁴⁷ Вж. точка 12, ОВ С, С/2023/267, 20.10.2023 г.

⁴⁸ [2025/0045 \(COD\)](#)

съобразени с таксономията дейности, или в устойчиви инвестиции, в съответствие с член 2, точка 17 от РОИФУР, или при които се вземат предвид ОНВ.

- (47) Поради прякото позоваване на „устойчиви инвестиции“ съгласно определението в РОИФУР и на „екологично устойчиви инвестиции“, както е определено в таксономията, съгласно ДПФИ II се предполага, че операторите вземат предвид принципа на минимални гаранции съгласно Регламента за таксономията на ЕС и принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ съгласно РОИФУР, когато оценяват дали продуктът, който разпространяват, отговаря на предпочитанията във връзка с устойчивостта. Последното включва показателя ОНВ относно експозицията към противоречиви оръжия, както е посочено в РОИФУР (вж. 3.2.1.2).
- (48) Що се отнася до разглеждането на ОНВ съгласно ДПФИ II, нито една разпоредба не задължава операторите да считат, че инвестициите в сектора на отбраната имат неблагоприятно въздействие единствено поради това, че са инвестирани в този сектор, и поради това не следва да се предлагат на клиенти с предпочитания във връзка с устойчивостта.

3.2.4 ДДГДУ

- (49) ДДГДУ, която влезе в сила на 25 юли 2024 г., изисква от големите дружества, които имат седалище или значителни приходи в ЕС, да идентифицират и да се справят с неблагоприятните въздействия върху правата на човека и околната среда от своите действия в рамките на ЕС и в рамките на световните си вериги за създаване на стойност.
- (50) Дружествата в областта на отбраната, които попадат в обхвата на ДДГДУ, са предмет на ДДГДУ като всяко друго дружество. Те трябва да полагат дължима грижа във връзка с устойчивостта по отношение на собствените си дейности, дейностите на своите дъщерни дружества и дейностите на своите бизнес партньори, които са свързани с производството на продуктите на дружеството или предоставянето на неговите услуги (нагоре по веригата) или с разпространението, транспортирането и съхранението на продуктите на дружеството (надолу по веригата). Съгласно член 3 от ДДГДУ задълженията за дължима грижа съгласно посочената директива не обхващат дейности на бизнес партньори надолу по веригата на дружествата, които са свързани с военни продукти и продукти с двойна употреба, когато износът им е бил разрешен от органите на държавите членки: „верига на дейността“ означава: дейността на бизнес партньорите надолу по веригата на дадено дружество, свързана с разпространението, транспортирането и съхранението на продукт на това дружество, когато бизнес партньорите извършват тези дейности за дружеството или от името на дружеството, и с изключение на разпространението, транспортирането и съхранението на продукт, който подлежи на контрол върху износа съгласно Регламент (ЕС) 2021/821 или на контрол върху износа, свързан с оръжия, боеприпаси или военни материали, след като износът на продукта бъде разрешен⁴⁹.
- (51) Предложенията за директиви, включени в сборния пакет от февруари 2025 г.⁵⁰, имат за цел да се намали регулаторната тежест за дружествата, включително чрез

⁴⁹ ОВ L, 2024/1760, 5.7.2024 г., член 3, буква ж), подточка ii); <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

⁵⁰ [2025/0045 \(COD\)](#)

опростяване за дружествата, попадащи в обхвата, на техните задължения за установяване на действителни или потенциални неблагоприятни въздействия, които възникват на равнището на техните непреки бизнес партньори. След като обаче бъде установено неблагоприятно въздействие, дружествата ще трябва да го предотвратят или да го прекратят, като при необходимост следват план за превантивни или корективни действия⁵¹.

- (52) Като първа стъпка от прилагането на този сборен пакет, на 17 април влезе в сила изменение на ДДГДУ, с което крайният срок за транспониране и началната дата на прилагане бяха отложени с една година: съответно до юли 2027 г. и юли 2028 г.⁵².

3.2.5 ДОПУ

- (53) С ДОПУ се въвеждат задължителни стандарти на ЕС за отчитане във връзка с устойчивостта, известни като ЕСОУ (Европейски стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта). Тези стандарти изискват оповестяване на информация, свързана с устойчивостта, и не ограничават инвестициите в нито един сектор. От особено значение за отбранителната промишленост са две ключови разпоредби от първия набор от хоризонтални стандарти, които понастоящем са в сила:

- Общи изисквания (ЕСОУ 1, параграф 105): този стандарт позволява на дружествата да не разкриват класифицирана или чувствителна информация дори ако тя се счита за съществена. Комисията пояснява, че в сравнение с други сектори в отбранителната промишленост има по-голяма вероятност да се използва разпоредбата, която позволява да се пропусне чувствителна или класифицирана информация. Например може да се наложи тази разпоредба да се приложи в случай на обеми на доставки на суровини или определена финансова информация във връзка с устойчивостта. Този факт на свой ред следва да повлияе на начина, по който доставчиците на одиторски услуги взаимодействат с дружествата от отбранителната промишленост относно използването на тази разпоредба.
- Потребители и крайни потребители (ЕСОУ S4): в този стандарт се пояснява, че всяко незаконно използване или злоупотреба с продукти или услуги на дадено дружество от потребители или крайни потребители е извън обхвата на същия стандарт.

- (54) Включеното в сборния пакет от февруари 2025 г. предложение за преразглеждане на ДОПУ и ДДГДУ⁵³, въпреки че значително намалява обхвата на дружествата, за които се очаква да спазват изискванията за докладване съгласно ДОПУ, не оказва въздействие върху вече съществуващите разпоредби, посочени по-горе.

- (55) Комисията също така предложи за втората и третата вълна от дружества, обхванати от законодателството, прилагането на ДОПУ да се отложи с две години. Това предложение беше одобрено от съзаконодателите и влезе в сила на 17 април

⁵¹ [SWD\(2025\) 80](#), стр. 18.

⁵² [Директива \(ЕС\) 2025/794](#) на Европейския парламент и на Съвета от 14 април 2025 г. за изменение на директиви (ЕС) 2022/2464 и (ЕС) 2024/1760 по отношение на датите, от които държавите членки трябва да прилагат някои изисквания за отчитане и за дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта.

⁵³ [2025/0045 \(COD\)](#)

2025 г.⁵⁴. То ще трябва да бъде транспонирано от държавите членки до 31 декември 2025 г.

3.2.6 РБ

- (56) РБ има за цел да гарантира прозрачността, надеждността и обосновката на бенчмарковете, използвани на финансовите пазари в ЕС. Бенчмаркът е референтен показател, използван за измерване на резултатите или стойността на инвестиция, дружество или пазар. С РБ бяха установени „бенчмаркове за климатичен преход“ и „бенчмаркове, съответстващи на Парижкото споразумение“ и бяха въведени оповестявания за бенчмарковете във връзка с устойчивостта.
- (57) Делегиран регламент (ЕС) 2020/1818 на Комисията⁵⁵ допълва РБ, като предвижда специфични изисквания за обозначени бенчмаркове, свързани с климата. Регламентът има за цел да насърчи разработването на висококачествени бенчмаркове, свързани с климата, като в него се определят правила относно изключенията.
- (58) В настоящия сборен пакет от мерки за отбранителната готовност Комисията поясни в специален регламент — С(2025) 3801, че за целите на прилагането на изключенията по член 12, параграф 1, буква а) от посочения делегиран регламент трябва да се вземат предвид само дружества, извършващи дейност със забранени оръжия. На свой ред, „забранени оръжия“ означава противопехотни мини, касетъчни боеприпаси, биологични и химически оръжия, чиято употреба, притежание, разработване, трансфер, производство и складиране са изрично забранени от изброените в приложението международни конвенции в областта на оръжията, по които повечето държави членки са страни“.

4 Прагове на приходите

- (59) Рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие не предвижда никакви изключения по отношение на финансирането на свързани с отбраната дейности въз основа нито на процент от оборота на дадено дружество от военни дейности/дейности в областта на отбраната, нито на процент от портфейла на фонда от инвестиции в дейности в областта на отбраната/военни дейности. Комисията припомня, че рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие е неутрална по отношение на сектора на отбраната и изтъква само „противоречивите оръжия“, както е посочено в РОИФУР и обяснено по-горе.
- (60) Общите изключения за сектора на отбраната въз основа на оборота не биха били в съответствие с логиката за всеки отделен случай, за да се намалят рисковете, свързани със съображенията във връзка с устойчивостта. Счита се също така, че това не съответства на стратегическите нужди и приоритети на ЕС, тъй като използването на прагове на приходите за изключване на сектора на отбраната би ощетило особено МСП, които поради изискванията за специализация и

⁵⁴ [2025/0044 \(COD\)](#)

⁵⁵ [ОВ L 406, 3.12.2020 г., стр. 17—25](#)

ограниченията по отношение на размера често не могат да диверсифицират дейността си на гражданските пазари⁵⁶.

- (61) Комисията насърчава операторите — включително надзорните органи и доставчиците на ЕСУ маркировки (като например национални екомаркировки) — да разработят своите политики за изключване в съответствие с подхода за всеки отделен случай и със списъка на противоречивите оръжия, както е обяснено по-горе.

5 Оценка на приноса на сектора на отбраната за социалната устойчивост

- (62) Рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие дава възможност на участниците на финансовите пазари да оповестяват инвестициите в икономически дейности въз основа на приноса им за постигането на по-широки обществени или екологични цели.
- (63) В раздел 3 от Стратегията за европейската отбранителна промишленост Комисията признава, че отбранителната промишленост има решаващ принос за издръжливостта и сигурността на Съюза и следователно за мира и социалната устойчивост.
- (64) В член 2, точка 17 от РОИФУР се определя какво се разбира под дейности, които допринасят за екологичните или социалните цели. Това определение не включва изчерпателен списък на сектори/икономически дейности. В съответствие с раздел 3 от настоящото известие участниците на финансовите пазари могат да направят заключение въз основа на внимателна оценка на всеки отделен случай, че икономическите дейности, извършвани от отбранителната промишленост на ЕС за опазване на мира и сигурността, при условие че не нанасят значителни вреди на други цели във връзка с устойчивостта и че дружеството, извършващо дейността, следва добри управленски практики, допринасят за постигането на социални цели. Както при всеки друг вид дейности обаче не съществува предварителна презумпция, че дейностите в областта на отбраната биха допринесли за постигането на социална цел.
- (65) С оглед на това Комисията насърчава операторите да не разглеждат отбраната като фактически недопринасящ сектор в своята оценка на сектори, които имат положителен принос за социалната устойчивост. Същият принцип следва да се прилага и за операторите, които оценяват предпочитанията във връзка с устойчивостта и определят целевите пазари съгласно ДПФИ.

⁵⁶ [Резултати от проучването: Достъп до капиталово финансиране за европейските МСП в областта на отбраната — Европейска комисия \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2445)